

Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародна статистика

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

бакалавр

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

року набору 2019

галузі знань

29 Міжнародні відносини

шифр і назва галузі знань

спеціальності

292 Міжнародні економічні відносини

шифр і найменування спеціальності

освітня програма

Міжнародний бізнес

назва освітньої програми

академічні групи

МБ-19

шифри академічних груп

статус дисципліни

обов'язкова

Харків, 2021 рік

Розробник:

Порсюрора Ірина Петрівна,
викладач кафедри міжнародного бізнесу,
фінансів та обліку, кандидат економічних наук
прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

Гарант освітньої програми

Базалієва Людмила Віталіївна, доцент кафедри
маркетингу, менеджменту та торговельного
підприємництва, кандидат економічних наук,
доцент
прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю,
науковий ступінь, вчене звання повністю

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу, фінансів та обліку

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту, протокол від 17.05.2021 р. № 7.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна статистика» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавра спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини галузі знань 29 Міжнародні відносини.

Метою викладання навчальної дисципліни є набуття теоретичних знань і практичних навичок оцінювання соціально-економічних явищ і процесів, що відбуваються у світі.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є загальна методологія і методика вивчення розмірів та кількісних закономірностей населення світу, його життєвого рівня, національного багатства країн та капітальних вкладень, системи національних рахунків, дослідження макроекономічних показників різних країн, статистичних показників міжнародної торгівлі, зовнішньоекономічних зв'язків та міжнародної статистики фінансів.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін «Вища та прикладна математика», «Статистика», «Інформаційні системи і технології» тощо.

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність навчатися та бути сучасно навченим;

ЗК 2. Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість, уміння управляти часом;

ЗК 4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформаційно-аналітичних даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, програмних пакетів загального і спеціального призначення;

ЗК 6. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків;

ЗК 10. Вміння використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

фахових компетентностей:

ФК 1. Здатність виокремлювати закономірності, характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів;

ФК 4. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і макrorівнях та налагоджувати комунікації між ними;

ФК 12. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами;

ФК 13. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності;

ФК 15. Аналіз статистичної та фінансової звітності з метою визначення конкурентних позицій міжнародних бізнес-суб'єктів;

ФК 16. Знання типового алгоритму дослідження процесів та явищ у сфері міжнародного бізнесу з використанням інформаційних комп'ютерних технологій;

ФК 17. Уміння обґрунтовувати результати поточного та перспективного аналізу щодо кон'юнктури світових ринків і готувати аналітичні звіти.

програмних результатів навчання:

ПРН 1. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін;

ПРН 2. Мислити креативно та критично, володіти навичками самоаналізу, самоменеджменту, самовдосконалення, тайм-менеджменту, критично оцінювати наслідки продукуваних ідей;

ПРН 3. Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження, аналізу та синтезу, структурно-системного аналізу, систематизувати набуті знання, робити узагальнення і висновки на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу та ресурсів;

ПРН 4. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків;

ПРН 5. Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземними мовами, фахово використовувати економічну термінологію;

ПРН 10. Демонструвати навички пошуку, обробки та аналізу інформаційно-аналітичних даних з широкого кола проблем міжнародних відносин на основі використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, програмних пакетів загального і спеціального призначення;

ПРН 15. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з урахуванням їх основних форм, зокрема: міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій;

ПРН 16. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків, ілюструвати і презентувати результати оцінювання, підсумовувати та розробляти рекомендації, заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Предмет, методи і завдання міжнародної статистики

Міжнародна статистика як наука. Предмет і методи міжнародної статистики. Завдання міжнародної статистики. Напрямки розвитку сучасної міжнародної статистики. Міжнародні статистичні органи і Статистична комісія ООН. Статистичне управління Європейського співтовариства. Статистичні органи зарубіжних країн. Міжнародні статистичні організації.

Тема 2. Класифікації у міжнародній статистиці

Основні класифікації міжнародної статистики. Міжнародна стандартна галузева класифікація, принципи її побудови та основні розділи. Особливості класифікації видів економічної діяльності в Україні. Стандартна міжнародна торгова класифікація. Особливості гармонізованої системи опису і кодування товарів. Міжнародна стандартна класифікація занять.

Тема 3. Міжнародна статистика населення і рівня життя

Основні джерела статистичної інформації про населення країн світу. Демографічні показники структури населення. Динаміка чисельності населення. Статистичні показники доходів і витрат населення. Диференціація населення за рівнем доходів. Статистичні показники житлових умов, рівня освіти, охорони здоров'я. Узагальнюючі показники рівня життя у світовій практиці.

Тема 4. Міжнародна статистика праці

Міжнародна організація праці. Основні категорії трудових ресурсів. Економічно активне і неактивне населення. Статистичні показники зайнятості та безробіття. Форми заробітної плати, що використовуються у міжнародній статистиці. Статистичні показники продуктивності праці. Показник глобальної продуктивності праці.

Тема 5. Міжнародна система національних рахунків

Етапи розвитку міжнародної системи національних рахунків. Загальні принципи побудови системи національних рахунків. Характеристика системи національних рахунків. Національні особливості застосування СНР в різних країнах світу. Інтегровані економічні рахунки і їх компоненти. Рахунки поточних операцій.

Тема 6. Міжнародна статистика макроекономічних показників

Поняття внутрішнього валового продукту (ВВП) та валового національного доходу (ВНД). Методи їх розрахунку: виробничий, розподільний, кінцевого використання. Структура та динаміка ВВП. Методи переоцінки валового внутрішнього продукту та національного доходу в порівнянних цінах.

Міжнародні зіставлення показників валового внутрішнього продукту та валового національного доходу.

Тема 7. Міжнародна статистика національного багатства

Поняття національного багатства та його складових. Види оцінки національного багатства. Система показників простого і розширеного відтворення основного капіталу. Методи розрахунку амортизації: метод прискореної амортизації, метод постійного відсотка та кумулятивний метод. Поняття капітальних вкладень в міжнародній статистиці, їх склад, методи оцінки. Джерела статистичних даних про національне багатство.

Тема 8. Статистика міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічних зв'язків

Основні завдання статистики міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічних зв'язків. Система статистичних показників міжнародної торгівлі. Статистична оцінка експорту та імпорту. Статистичні показники міжнародної торгівлі товарами та послугами. Основні види цін в міжнародній торгівлі. Зовнішньоекономічний оборот та зовнішньоторговельний баланс. Статистичні показники ефективності зовнішньоекономічних зв'язків. Аналіз збалансованості зовнішньої торгівлі. Статистика міжнародної торгівлі послугами.

Тема 9. Міжнародна статистика фінансів

Міжнародні фінансові організації, їх роль. Підрозділи міжнародної статистики фінансів. Зміст та основні етапи еволюції світової валютної системи. Джерела статистичної інформації міжнародних фінансових організацій. Валютний ринок, основні статистичні показники світового ринку валют. Методи розрахунку валютних курсів. Узагальнюючі характеристики ринку цінних паперів. Статистичний аналіз інфляції у світовій економіці. Платіжний баланс: сутність, структура. Аналіз платіжного балансу.

Тема 10. Зіставлення міжнародних макроекономічних показників

Етапи програми міжнародних зіставлень. Вимоги щодо міжнародних зіставлень. Міжнародні зіставлення ВВП на основі паритетів купівельної спроможності валют.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Денна повна	Лекційні заняття			28					
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття			28					
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів			124					
	Усього годин			180					
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

4.2. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																											
	денна форма												заочна форма															
	повна						скорочена						повна						скорочена									
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі								
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС				
Тема 1. Предмет, методи і завдання міжнародної статистики	16	2		2		12																						
Тема 2. Класифікації у міжнародній статистиці	16	2		2		12																						
Тема 3. Міжнародна статистика населення і рівня життя	21	4		4		13																						
Тема 4. Міжнародна статистика праці	21	4		4		13																						
Тема 5. Міжнародна система національних рахунків	17	2		2		13																						
Тема 6. Міжнародна статистика макроекономічних показників	21	4		4		13																						
Тема 7. Міжнародна статистика національного багатства	16	2		2		12																						
Тема 8. Статистика міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічних зв'язків	20	4		4		12																						
Тема 9. Міжнародна статистика фінансів	16	2		2		12																						
Тема 10. Зіставлення міжнародних макроекономічних показників	16	2		2		12																						
Курсова робота (проект)																												
Усього годин / кредитів ECTS	180/6	28		28		124																						

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=4852>.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Предмет, методи і завдання міжнародної статистики

1. Статистичні органи зарубіжних країн.
2. Міжнародні статистичні організації.

Тема 2. Класифікації у міжнародній статистиці

1. Особливості гармонізованої системи опису і кодування товарів.
2. Міжнародна стандартна класифікація занять.

Тема 3. Міжнародна статистика населення і рівня життя

1. Статистичні показники житлових умов, рівня освіти, охорони здоров'я.
2. Узагальнюючі показники рівня життя у світовій практиці.

Тема 4. Міжнародна статистика праці

1. Основні категорії трудових ресурсів.
2. Форми заробітної плати, що використовуються у міжнародній статистиці.

Тема 5. Міжнародна система національних рахунків

1. Інтегровані економічні рахунки і їх компоненти.
2. Рахунки поточних операцій.

Тема 6. Міжнародна статистика макроекономічних показників

1. Методи переоцінки валового внутрішнього продукту та національного доходу в порівнянних цінах.
2. Міжнародні зіставлення показників валового внутрішнього продукту та валового національного доходу.

Тема 7. Міжнародна статистика національного багатства

1. Поняття капітальних вкладень в міжнародній статистиці, їх склад, методи оцінки.
2. Джерела статистичних даних про національне багатство.

Тема 8. Статистика міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічних зв'язків

1. Аналіз збалансованості зовнішньої торгівлі.
2. Статистика міжнародної торгівлі послугами.

Тема 9. Міжнародна статистика фінансів

1. Підрозділи міжнародної статистики фінансів.
2. Зміст та основні етапи еволюції світової валютної системи.

Тема 10. Зіставлення міжнародних макроекономічних показників

1. Етапи програми міжнародних зіставлень.
2. Вимоги щодо міжнародних зіставлень.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=4852>.

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом.

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми оцінювання та схема розподілу балів:

Осінь 2021/2022 н. р.

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	60	
1.1	<i>Тема 1. Предмет, методи і завдання міжнародної статистики</i>		
	Підготовка доповіді	3	
	Участь в обговоренні доповіді	1	
	Тестування на Порталі	2	
1.2	<i>Тема 2. Класифікації у міжнародній статистиці</i>		
	Підготовка доповіді	3	
	Участь в обговоренні доповіді	1	
	Тестування на Порталі	2	
1.3	<i>Тема 3. Міжнародна статистика населення і рівня життя</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	4	
	Тестування на Порталі	2	
1.4	<i>Тема 4. Міжнародна статистика праці</i>		

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	4	
	Тестування на Порталі	2	
1.5	<i>Тема 5. Міжнародна система національних рахунків</i>		
	Підготовка доповіді	3	
	Участь в обговоренні доповіді	1	
	Тестування на Порталі	2	
1.6	<i>Тема 6. Міжнародна статистика макроекономічних показників</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	4	
	Тестування на Порталі	2	
1.7	<i>Тема 7. Міжнародна статистика національного багатства</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	4	
	Тестування на Порталі	2	
1.8	<i>Тема 8. Статистика міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічних зв'язків</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	4	
	Тестування на Порталі	2	
1.9	<i>Тема 9. Міжнародна статистика фінансів</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	4	
	Тестування на Порталі	2	
1.10	<i>Тема 10. Зіставлення міжнародних макроекономічних показників</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	4	
	Тестування на Порталі	2	
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	40	
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)	10	
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (розрахунково-аналітичне або ситуаційне завдання)	10	
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (розрахунково-аналітичне або ситуаційне, або творче завдання)	20	
3	Оцінка з дисципліни	100	

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Гальків Л. І. Економічна статистика : навчальний посібник / Л. І. Гальків, Н. П. Лутчин, Б.С. Москаль. – 2-ге видання, виправлено і доповнено. – Львів : «Новий світ – 2000», 2012. – 400 с.

2. Городянська Л. В. Статистика для економістів : навчальний посібник / Л. В. Городянська, А. І. Сизов. – Київ : Київський національний університет імені Т. Шевченка, 2019. – 350 с.

3. Заєць С. В. Статистика – Statistics : підручник / С. В. Заєць, В. М. Томіленко. – Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2015. – 512 с.

4. Захарова О. В. Міжнародна економічна статистика: навчальний посібник / О. В. Захарова. – Маріуполь: Маріупольський державний університет, 2014. – 148 с.

5. Підгорний А. З. Міжнародна статистика : навчальний посібник / А. З. Підгорний, О. Г. Милашко, О. П. Русева. – Одеса : Одеський національний економічний університет, 2012. – 162 с.

8.2. Додаткові джерела інформації

6. Карабин О. О. Статистичний аналіз / О. О. Карабин, М. Ф. Стасюк, М. І. Кусій. – Львів : ЛДУБЖД, 2015. – 132 с.

7. Тарасова К. І. Статистичне дослідження проблем безробіття в Україні в регіональному розрізі / К. І. Тарасова // Економіка і суспільство. – 2018. – № 14. – С. 745-752.

8. Товченко А. В. Упровадження Класифікації видів економічної діяльності у Статистичний реєстр підприємств України / А. В. Товченко // Статистика України. – 2013. – № 2. – С. 40-46.

9. Державний класифікатор продукції та послуг ДК 016:2010 [Електронний ресурс]: Класифікатор, Наказ Держспоживстандарту України № 457 від 11.10.2010 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v457a609-10/conv>. – Станом на 01.05.2021. – Назва з екрана.

10.Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010 [Електронний ресурс]: Класифікатор, Наказ Держспоживстандарту України № 457 від 11.10.2010 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10>. – Станом на 01.05.2021. – Назва з екрана.

11.Методологічні положення щодо ретроспективного перегляду рахунків виробництва й утворення доходу у зв'язку із запровадженням класифікації видів економічної діяльності КВЕД-2010 [Електронний ресурс]: Положення Держкомстата України № 503 від 10.12.2010 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0503202-10>– Станом на 01.05.2021. – Назва з екрана.

12.Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. – Станом на 01.05.2021. – Назва з екрана.

13.Про державну статистику [Електронний ресурс]: Закон України № 2614-XII. від 17.09.1992 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>. – Станом на 01.05.2021. – Назва з екрана.

14.Про зайнятість населення [Електронний ресурс]: Закон України № 5067-VI від 05.07.2012 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>. – Станом на 01.05.2021. – Назва з екрана.